

12 juli 2014 zaterdag

Achtertuint van de grote stad

MIDDEN-DELFLAND | Tien jaar geleden sloegen de dorpen Den Hoorn, Schipluiden en Maasland en de buurtschappen De Zweth en 't Woudt de handen ineen met het doel om groen te blijven in een snel verstedelijkend gebied. Ingeklemd tussen Den Haag, Rotterdam en Delft vecht de streek nog altijd tegen de oprukkende stad. STEFAN HEGER

Een groep weidevogels vliegt met veel gekwetter op uit het graslandschap vol grazende koeien als een echtpaar met de routekaart op het stuur van de fiets langs zoekt. Verderop zet een oudere dame net potjes zelfgemaakt jam buiten op een stoeltje, met een bakje ernaast waar voorbijgangers hun betaling in kunnen achterlaten. Een in blauw overal gestoken boer start net de motor van zijn trekker om het land te gaan bemesten. Het is in de polder bij Schipluiden moeilijk voor te stellen dat dit gebied midden in de randstad tussen Den Haag, Rotterdam en Delft ligt ingeklemd.

Hier liggen de dorpen Den Hoorn, Schipluiden en Maasland en de buurtschappen De Zweth en 't Woudt. Tien jaar geleden besloten deze kernen samen verder te gaan als gemeente Midden-Delfland. Koste wat kost wilden de meeste inwoners van de dorpen destijds voorkomen dat ze zouden opgaan in de nieuwe glastuinbouwgemeente Westland. De dorpelingen vreesden snelle verstedelijking en de bouw van megakassencomplexen. Een nieuwe gemeente met een groen en boers karakter bracht uitkomst.

„We besloten destijds te gaan voor een eigen identiteit, vertelt Christiaan van der Kamp. Hij was ten tijde van de fusie van dorpen als CDA-wethouder verantwoordelijk voor de toekomstvisie van Midden-Delfland. Inmiddels is hij burgemeester van Bodegraven-Reeuwijk, in het Groene Hart bij Gouda. Het gaat volgens mij heel erg goed met Midden-Delfland. Er wordt hard gewerkt aan de ontwikkeling van het landschap. We hebben tien jaar geleden afgesproken dat dit een groen gebied in de Randstad blijft. Ik denk dan ook niet dat het gebied verder gaat verstedelijken. Alle dorpen hebben hun eigen identiteit gehouden, maar er is opvallend genoeg ook een Midden-Delflandse identiteit ontstaan. Dat zie je niet vaak. Mijn eigen gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft bijvoorbeeld niet voor niets een dubbele naam. De dorpen staan met de neuzen dezelfde kant op en zien een groene toekomst voor het gebied.

Litteken

Toch wordt het rustieke polderlandschap van alle kanten bedreigd door stedelijke ontwikkelingen. Zo wordt er nu hard gewerkt aan het doortrekken van de snelweg A4 vanaf Delft-Zuid dwars door Midden-Delfland naar Schiedam en Vlaardingen. Midden-Delfland heeft zich altijd verzet tegen de aanleg van de weg, maar de rijksoverheid besloot na jaren uitstel dat deze er toch moest komen. De meeste Midden-Delflanders zien de weg als een litteken door hun groene gemeente. „Het is een grote bedreiging voor het gebied waar we ons ernstige zorgen over maken, stelt secretaris Michel van Ruijven van de Midden-Delfland Vereniging die als doel heeft om het gebied open en groen te houden. Ook de tunnels die ze aan de zuidkant van de gemeente willen aanleggen tasten het gebied ernstig aan. Ondanks dat

de vereniging de projecten ziet als een aantasting van de levenskwaliteit in het gebied denkt Van Ruijven niet dat Midden-Delfland helemaal zal verstedelijken. „We zijn de groene achtertuin van de grote steden. Als inwoners van Den Haag, Delft en Rotterdam zich dat gaan realiseren en waarderen zal dit gebied altijd groen kunnen blijven. We werken daar heel hard aan.

Boeren

Een grote rol in het groen houden van het gebied spelen de boeren. Doordat zij hun grasland gebruiken om de koeien te laten grazen krijgen weilanden een economische waarde. Boer Gertjan Hooijmans heeft zijn melkveehouderij De Nelly Hoeve aan de Oostveenseweg in Schipluiden. Recht voor het erf van zijn boerderij wordt de verlengde A4 aangelegd. Grote kiepwagens rijden rammelend en ronkend heen en weer, terwijl metershoge hijskranen de horizon ontsieren. „Het is wel heel erg dichtbij ja, verzucht hij. „Ik zie nu al minder weidevogels hier. Toch is de aanleg van de A4 echt niet alleen maar slecht voor Midden-Delfland. We hebben als compensatie geld gekregen voor groen ondernemen. Zonder boeren was dit gebied al lang weg geweest. Meer dan 90 procent van de boeren heeft hier de koe in de wei staan, dat is uniek in Nederland. Daardoor zijn we de groene long van het gebied.

Een groot pleitbezorger van een groen Midden-Delfland is ondernemer Dirk Post. Hij verwerfde een fortuin met zijn transportbedrijf, maar richt zich nu met zijn vrouw volledig op zijn spirituele centrum en biologische restaurant Op Hodenpijl dat in een schilderachtig oud kerkje langs de vaart in Schipluiden staat. „Tien jaar geleden hebben we met 120 ondernemers, boeren, burgers, mensen van de provincie en van de gemeente een gebiedsvisie afgesproken voor 2025, vertelt hij. „Drie dagen hebben we gebrainstormd in een boerenstal op de hei. We hebben toen doelstellingen gezet voor vitale dorpen, de koe in de wei en het buitengebied.

Het is volgens Post tijd voor een evaluatie van de eerste tien jaar. Een aantal zaken is nog steeds niet goed geregeld, maar we hebben nog elf jaar tot 2025. Ik ben positief maar er moet nog een hoop gebeuren. Het belangrijkste voor mij is het behoud van de onafhankelijkheid in het gebied. Dat we niet in de greep van de metropolen om ons heen meegaan. Mijn grootste zorg is dat we worden volgebouwd en onze eigen identiteit verliezen. Dat boerenbedrijven grootschaliger moeten worden om te kunnen blijven bestaan en kleine boerenbedrijven verdwijnen en dat op hun grond geen zinvolle invulling komt. Dat we een pionnetje worden van grote heersers in Den Haag en Rotterdam.

Arnoud Rodenburg is al tien jaar burgemeester van Midden-Delfland. Hij vindt dat zijn gemeente er goed voor staat. De groene manier van werken leverde Midden-Delfland als eerste het keurmerk Cittaslow op voor gemeenten in Europa die zich richten op natuur en een duurzame samenleving. De gemeente zal er volgens Rodenburg ook de komende tien jaar in slagen haar groene karakter vast te houden. Dat staat als een paal boven water, stelt hij resoluut. Vlak naast de steden kun je in Midden-Delfland nog ruimte en stilte ervaren. Dat is bijzonder en ook precies wat Rotterdam en Den Haag willen met dit gebied voor hun eigen inwoners. Ik ben ervan overtuigd dat dat in 2025 nog zo is.

Toch ziet de burgemeester ook duidelijk de dreiging van de stad. Het is heel vervelend dat we er niet in zijn geslaagd de Blankenburgtunnel van ons af te houden. Dat geldt ook voor de aanleg van hoogspanningsmasten in het gebied. Die doorgetrokken A4 is een ingreep in het

landschap die we liever niet hadden gezien. Daarom hebben we alles op alles gezet om die schade zoveel mogelijk te beperken.

Ter compensatie kreeg de gemeente 18 miljoen euro te besteden voor het landschap en verdere verduurzaming van de melkveehouderij. Midden-Delfland is een unieke beleving waar niemand meer omheen kan.